

Sygn. akt: X C 1461/22 upr

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 stycznia 2023 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu X Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca: Sędzia Jolanta Sikorska

Protokolant: Starszy Sekretarz Sądowy Małgorzata Kunińska

po rozpoznaniu w dniu 17 stycznia 2023 r. w Toruniu, na rozprawie sprawy z powództwa (...) SA w W. przeciwko I. M. o zapłatę;

I. zasądza od pozwanej I. M. na rzecz powoda (...) SA w W. kwotę **13.618,36 zł (trzynaście tysięcy sześćset osiemnaście 36 / 100 zł)** z odsetkami umownymi w wysokości dwukrotności odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty 12. 504,28 zł od dnia 21 kwietnia 2022 do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.186,- zł (trzy tysiące sto osiemdziesiąt sześć zł) tytułem zwrotu powodowi części kosztów postępowania.

Sygn. akt X C 1461/22

UZASADNIENIE

Dnia 29 kwietnia 2022 roku do Sądu wpłynął pozew (...) S.A. przeciwko I. M. o zapłatę kwoty 19 801,25 zł wynikającej z umowy pożyczki, w tym kwoty:

- 18 687,17 zł tytułem niespłaconej należności z maksymalnymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie

- 829,35 zł tytułem odsetek umownych za opóźnienie w spłacie rat umowy (...) oraz 284,73 zł tytułem odsetek umownych za opóźnienie w spłacie rat umowy (...).

Wobec braku spłaty umowa pożyczki została wypowiedziana przez powoda.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa, podnosząc zarzut zastosowania przez pożyczkodawcę niedozwolonych klauzul umownych dotyczących wysokości kosztów pożyczki, sposobu ich naliczenia i wprowadzenia do umowy. W uzasadnieniu pozwana podniosła, iż wyciąg ksiąg bankowych jest jedynie jednostronnym oświadczeniem powoda i nie korzysta z mocy dokumentu urzędowego. Podniosła ponadto, że powód nie wykazał umocowania dla osób mających działać w jego imieniu oraz że powód nie wykazał doręczenia jej wypowiedzenia umowy pożyczki, a zatem powództwo jest przedwczesne.

Do dnia zakończenia postępowania strony podtrzymały zajęte przez siebie stanowiska procesowe.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) S.A. zawarła z I. M. dwie umowy pożyczki.

Umowa o numerze (...) zawarta dnia 3 listopada 2020 roku przewidywała udzielenie pożyczki na kwotę 7300 zł. Prowizja za udzielenie umowy wyniosła 1723,61 zł, opłata za elastyczny plan 1723,61 zł, opłata przygotowawcza 40 zł. Pożyczka została udzielona na okres 60 tygodni.

/dowód: umowa pożyczki o numerze –k. 22-27/

I. M. dokonała wpłaty na poczet tej umowy w wysokości 1056,16 zł.

/bezsporne/

Umowa o numerze (...) zawarta dnia 7 maja 2021 roku zakładała udzielenie I. M. pożyczki na kwotę 8100 zł. Pożyczka została udzielona na okres 104 tygodni. Prowizja za udzielenie pożyczki wynosiła 3060,29 zł, opłata za elastyczny plan spłaty 3409,68 zł, opłata przygotowawcza 40 zł.

/dowód: umowa pożyczki o numerze –k. 28-33/

I. M. dokonała wpłaty na poczet tej umowy w wysokości 6372,96 zł.

/bezsporne/

W związku z brakiem terminowej spłaty pożyczki P. doręczył I. M. przedsądowe wezwanie do zapłaty kwoty 18 693,37 zł wynikającej z obu umów pożyczek. Dnia 19 października 2021 roku P. dokonał wypowiedzenia umów pożyczek zawartych z I. M..

/dowód: przedsądowe wezwanie do zapłaty- k. 34;

- wypowiedzenie umowy pożyczki- k. 18/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie. Sąd ustalił stan faktyczny niniejszej sprawy na podstawie okoliczności bezspornych oraz przedłożonych przez stron dokumentów niebudzących wątpliwości. W niniejszej sprawie kwestionowany był fakt wypowiedzenia umowy pożyczki, wartości dowodowej przedłożonych przez powoda dokumentów oraz abuzywność klauzul umownych dotyczących wysokości prowizji.

Bezsporne jest to, że strony zawarły dwie umowy pożyczki, które zostały przedłożone do materiału dowodowego sprawy. Umowy te były podpisane przez jej strony. Powód przyznał, że pozwana uiszcza częściowo swoje zobowiązanie wynikające z tych umów, na dowód czego przedstawił wyciąg z ksiąg bankowych oraz wyliczenia. Pozwana kwestionuje wartość dowodową tych dokumentów, twierdząc iż jest to jedynie dokument prywatny powoda. Zgodzić należy się z pozwaną, iż dokumenty te nie mają waloru dokumentów urzędowych, jednakże dokumenty prywatne również są dowodem w sprawie. Ich wartość dowodowa oceniana jest przez Sąd. Pozwana ograniczyła się jedynie do stwierdzenia, iż dokumenty te nie odzwierciedlają stanu faktycznego. Pozwana nie wykazała jednak, jakie konkretne fakty przedstawione w dokumentach kwestionuje oraz nie udowodniła faktów przeciwnych.

Podstawą prawną powództwa jest art. 720§1 kc, zgodnie z którym przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Powód podnosił, że koszty pozaodsetkowe są zgodne ze wzorem określonym w przepisach ustawy o kredycie konsumenckim, a zatem nie podlegają one badaniu przez sąd. Argumentacja ta nie zasługuje jednak na uwzględnienie. O tym również przesądził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 27 października 2021 roku, sygn. akt III CZP 43/20 uznając, że „okoliczność, iż pozaodsetkowe koszty kredytu konsumenckiego nie przekraczają wysokości określonej w art. 36a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, nie wyłącza oceny, czy postanowienia określające te

koszty są niedozwolone”. Sąd podziela ten pogląd. Należy bowiem zauważyć, iż przy obecnym wzorze pozaodsetkowe koszty kredytu mogą oscylować w granicach nawet 100% kwoty udzielonej pożyczki, co nie odzwierciedla poniesionych przez pożyczkodawców rzeczywistych kosztów działalności i jest świadczeniem wygórowanym, biorąc również pod uwagę to, iż okresy obowiązywania umowy są stosunkowo krótkie. Kwestia możliwości badania abuzywności postanowień dotyczących pozaodsetkowych kosztów kredytu konsumenckiego przy założeniu, iż mieszczą się one w ustawowym wzorze była również przedmiotem orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. W wyroku z dnia 26 marca 2020 roku stwierdzono, że przepis art. 36a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim nie wydaje się bowiem sam w sobie określać praw i obowiązków stron umowy, lecz poprzestaje na ograniczeniu ich swobody ustalenia pozaodsetkowych kosztów kredytu powyżej pewnego poziomu i w żaden sposób nie stoi na przeszkodzie temu, aby sąd krajowy sprawdził, czy takie ustalenie ma ewentualnie nieuczciwy charakter poniżej określonego prawnie pułapu (C-779/18). Również w orzeczeniu z dnia 3 września 2020 roku (C-84/19, C-222/19, C-252/19) pogląd ten podtrzymano, zaś teza wyroku stanowiła następująco: „Artykuł 3 ust. 1 dyrektywy 93/13 w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich, zmienionej dyrektywą (...) należy interpretować w ten sposób, że warunek umowy dotyczący pozaodsetkowych kosztów kredytu, który określa ten koszt poniżej ustawowego pułapu i który przenosi na konsumenta koszty działalności gospodarczej kredytodawcy, może powodować znaczącą nierównowagę wynikających z umowy praw i obowiązków stron ze szkodą dla konsumenta, gdy obciąża konsumenta kosztami nieproporcjonalnymi w stosunku do świadczeń i do kwoty otrzymanego kredytu, czego ustalenie należy do sądu odsyłającego.”

Biorąc zatem pod uwagę powyższe judykaty, sąd jest nie tylko uprawniony, ale również zobowiązany do zbadania abuzywności postanowień umownych dotyczących kosztów pozaodsetkowych kredytu konsumenckiego, nawet jeżeli koszty te nie przekraczają kwot maksymalnych ustanowionych w ustawie o kredycie konsumenckim.

Umowa o numerze (...) przewidywała udzielenie pożyczki na kwotę 7300 zł. Prowizja za udzielenie umowy wyniosła 1723,61 zł, opłata za elastyczny plan 1723,61 zł, opłata przygotowawcza 40 zł. Pożyczka została udzielona na okres 60 tygodni. Pozwana spłaciła kwotę 1056,16 zł.

Umowa o numerze (...) zakładała udzielenie I. M. pożyczki na kwotę 8100 zł. Prowizja za udzielenie pożyczki wynosiła 3060,29 zł, opłata za elastyczny plan spłaty 3409,68 zł, opłata przygotowawcza 40 zł. Pożyczka została udzielona na okres 104 tygodni. Pozwana dokonała wpłaty na poczet tej umowy w wysokości 6372,96 zł.

Odnosnie do umowy o numerze (...) pozwana powinna uiścić niespłaconą kwotę kapitału w kwocie 6243,84 zł (7300- (...),16) oraz kwotę 3458,87 zł tytułem pozaodsetkowych kosztów pożyczki. Odnosnie do umowy o numerze (...) pozwana powinna uiścić niespłaconą kwotę kapitału w kwocie 1727,04 zł oraz 2658,87 zł tytułem pozaodsetkowych kosztów pożyczki.

W ocenie Sądu pozaodsetkowe koszty obu tych pożyczek są wygórowane i nieuzasadnione. Kwoty te zdecydowanie przekraczały wydatki związane z zawarciem umowy pożyczki i przenoszą na konsumenta ciężar ponoszenia kosztów związanych z działalnością pożyczkodawcy. Świadczenie to jest nieproporcjonalne do kwoty udzielonego kapitału oraz okresu, na jaki zawarto umowę oraz narusza równowagę stron. Kwoty te zdecydowanie przekracza wydatki związane z zawarciem umowy pożyczki i przenosi na konsumenta ciężar ponoszenia kosztów związanych z działalnością pożyczkodawcy. Ze względu na ochronę konsumenta, będącego słabszą stroną umowy, Sąd w przedmiotowej sprawie stwierdził, iż postanowienie określające kwotę prowizji jest niedozwolonym postanowieniem umownym w rozumieniu art. 3851§1 kc. W przekonaniu Sądu powodowi należą się pozaodsetkowe koszty pożyczki w wysokości odpowiednio 53% i 40% (pożyczki różnią się bowiem kwotą kapitału, czasem trwania i wysokością prowizji). Powód z pewnością poniósł koszty związane z przygotowaniem umowy w tym gromadzeniem dokumentów, dokonania weryfikacji zdolności kredytowej, uruchomienia środków nadto koszt obsługi, dostarczenia i podpisania umowy, koszty osobowe, administracyjne i marketingowe. Ustalona kwota w całości pokrywa powyższe wydatki, a zasądzenie całości pozaodsetkowych kosztów pożyczki naruszałoby rażąco interesy konsumenta. Stąd też pozostała część roszczenia ponad kwotę 12 504, 28 zł uległa oddaleniu.

Zasądzone zostały również odsetki maksymalne za opóźnienie za umowę o numerze (...) w kwocie 829,35 zł oraz za umowę o numerze (...) w kwocie 284,73 zł. Łącznie zatem na rzecz powoda zasądzono kwotę 13 618,36 zł, w pozostałej części powództwo uległo oddaleniu.

O kosztach procesu Sąd orzekł na zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu (art. 100 kpc). Na koszty procesu złożyły się: opłata za wniesienie pozwu 1000 zł, opłata skarbową 17 zł, koszty zastępstwa procesowego 3600 zł. Powód wygrał proces w 69%, zaś pozwana w 31%. Powód poniósł koszty procesu w wysokości 4617 zł, a powinien je ponieść w kwocie 1431,27 zł zatem należało zasądzić na jego rzecz zwrot kwoty 3186 zł od pozwanej. Koszty zastępstwa ustalono na podstawie §2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.